

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
kanceliarijai

2021-05- Nr. ()10-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NUTARIMO PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Ministerija) parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. balandžio 29 d. nutarimo Nr. 449 „Dėl Sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio didinimo karantino metu tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas).

Projekto tikslas – patikslinti sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio didinimo karantino metu tvarką, kad ji labiau atitiktų Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 32¹ straipsnio nuostatas.

Projektu siūloma:

1. Papildyti Sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio didinimo karantino metu tvarkos aprašą (toliau – Aprašas) 9¹ punktu, kuriame būtų nustatyta, kad sutarties su teritorinėmis ligonių kasomis neturinčių LNSS įstaigų ir LNSS nepriklausančių įstaigų patirtos išlaidos, susijusios su šių įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio didinimu, apmokamos iš tam tikslui Sveikatos apsaugos ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų Aprašo nustatyta tvarka, jei darbuotojo darbo užmokestis pagal Įstatymo 32¹ straipsnio 1 dalį buvo didinamas proporcingai darbo laikui (valandomis arba dienomis – priklausomai nuo sutarties su teritorine ligonių kasa neturinčioje LNSS įstaigoje ir LNSS nepriklausančioje įstaigoje taikomos darbuotojų darbo apmokėjimo sistemos), kai darbuotojo veikla atitiko Įstatymo 32¹ straipsnio 1 dalyje nurodytas darbo užmokesčio didinimo sąlygas.

Siūlymo pagrindimas. Įstatymo 32¹ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Lietuvos nacionalinei sveikatos sistemai priklausančių sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojams, kurie organizuoja ir (ar) teikia sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis sergantiems pacientams ar vykdo epidemijų profilaktikos priemones ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose, nuo karantino visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, kelių savivaldybių ar vienos savivaldybės teritorijoje paskelbimo mėnesio pradžios iki karantino galiojimo mėnesio pabaigos pareiginės algos (darbo užmokesčio) pastoviosios dalies koeficientai arba mėnesinė alga (priklausomai nuo įstaigoje taikomos darbuotojų darbo apmokėjimo sistemos) didinami nuo 60 iki 100 procentų, atsižvelgiant į konkretaus sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojo atliekamų funkcijų pobūdį, sudėtingumą ir atsakomybės lygį, darbo krūvį ir veiklos mastą, Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

Įstatymo 32¹ straipsnyje nėra nurodyta, už kurį laikotarpį darbuotojui turi būti nustatytas padidintas darbo užmokestis. Pažymėtina tai, kad nors Ministerija ir nėra Įstatymo 32¹ straipsnio rengėja (šis straipsnis inicijuotas Lietuvos Respublikos Seimo narių), dėl ko Ministerija neturi įgaliojimų oficialiai aiškinti 32¹ straipsnio 1 dalies nuostatos, tačiau bet koku atveju mano, kad Įstatymo 32¹ straipsnio 1 dalies nuostatos taikymas turėtų atitikti Įstatymo 32¹ straipsnio 1 dalyje suformuluotą turinį (esmę).

Pastebėtina tai, kad padidintas darbo užmokestis pagal Įstatymo 32¹ straipsnio 1 dalį darbuotojams mokamas ne už darbą karantino laikotarpiu apskritai, bet už tai, kad darbuotojai

karantino laikotarpiu organizuoja ir (ar) teikia sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis sergantiems pacientams ar vykdo epidemijų profilaktikos priemones ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose. Tai reiškia, kad darbuotojui padidintas darbo užmokestis mokamas, kai karantino laikotarpiu darbuotojas faktiškai organizuoja ir (ar) teikia sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis sergantiems pacientams ar vykdo epidemijų profilaktikos priemones ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose. Karantino laikotarpis, kai darbuotojas faktiškai neorganizuoja ir (ar) neteikia sveikatos priežiūros paslaugų ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis sergantiems pacientams ar nevykdo epidemijų profilaktikos priemonių ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose, nepatenka į Įstatymo 32¹ straipsnio 1 dalies reguliavimo sritį. Vertinant tai, kas paminėta, darytina prielaida, kad darbuotojas ataskaitinio karantino mėnesio (už kurį darbuotojui mokamas darbo užmokestį) konkrečiomis dienomis, kai faktiškai neorganizuoja ir (ar) neteikia sveikatos priežiūros paslaugų ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis sergantiems pacientams ar nevykdo epidemijų profilaktikos priemonių ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose (nedirba tokiomis sąlygomis), neatitiktų Įstatymo 32¹ straipsnio 1 dalies turinio. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad Įstatymo 32¹ straipsnio 1 dalis struktūriškai įtvirtinta Įstatymo aštuntajame skirsnyje „Ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose dirbančių darbuotojų socialinės garantijos“. Šis skirsnis įtvirtina *papildomas socialines garantijas ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose dirbantiems darbuotojams*. Vertinant tai, kas paminėta, darbuotojui papildomos socialinės garantijos pagal Įstatymą yra skiriamos tik už *pavojingesnes (sudėtingesnes, rizikingesnes ir pan.) darbo sąlygas*. Akivaizdu tai, kad pavojingos darbo sąlygos yra tuo laikotarpiu, kada darbuotojas faktiškai susiduria su tokiomis pavojingomis sąlygomis, bet ne apskritai visą atitinkamą laikotarpį (abejotina, ar gydytojui tiesioginio kontakto sąlygomis suteikus paslaugas sergančiam COVID-19 pacientui mėnesio pirmomis dienomis ir likusias mėnesio dienas toliau nebeturint kontakto su tokiu pacientu, darbuotojo darbo sąlygos ir toliau bus laikomos pavojingomis vien dėl to, kad mėnesio pradžioje buvo turėtas sąlytis su COVID-19 sergančiu pacientu).

2. Apraše nustatyti aiškesnius kriterijus (Aprašas pildomas naujais 2¹, 6¹ punktais ir keičiami Aprašo 4 ir 5 punktai), kaip darbuotojui, organizuojančiam ir (ar) teikiančiam sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis sergantiems pacientams ar vykdančiam epidemijų profilaktikos priemones ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose, kuo objektyviau nustatyti atitinkamą pareiginės algos (darbo užmokesčio) pastoviosios dalies koeficiento arba mėnesinės algos didinimo (nuo 60 iki 100 procentų) dydį.

Siūlymo pagrindimas. Aprašo 4 ir 5 punktuose nurodomi kriterijai turėtų būti formuluojami ne kaip konkretūs atvejai, kada skiriamas padidintas darbo užmokestis, bet kaip universalios (tinkančios tiek asmens, tiek ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojams) aplinkybės (kriterijai), kuriuos būtų svarbios vertinant bet kurią sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojo karantino metu vykdomą veiklą, atitinkančią požymį „organizuoja ir (ar) teikia sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis sergantiems pacientams ar vykdo epidemijų profilaktikos priemones ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose“.

Be to, Aprašo 6¹ punktu nustatoma konkretaus darbo užmokesčio didinimo dydžio apskaičiavimo tvarka (šiuo metu Apraše tai nenustatyta).

3. Objektyviau pagrįsti lėšų, susijusių su įstaigos darbuotojų darbo užmokesčio didinimu, poreikį.

Siūlymo pagrindimas. Sveikatos priežiūros įstaigos, teikdamos Ministerijai paraiškas dėl padidinto darbo užmokesčio kompensavimo valstybės biudžeto lėšomis, turės pagrįsti kiekvieno darbuotojo veiklos atitiktį ne tik Aprašo II skyriaus, bet ir Aprašo 9¹ punkto nuostatoms. Tokiu siūlymu sveikatos priežiūros įstaigų vadovai įpareigojami atsakingiau pagrįsti prašomų lėšų poreikio dydžius.

Projekto nauda – nustatomos objektyvesnės ir aiškesnės darbuotojų, kurie karantino metu organizuoja ir (ar) teikia sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis sergantiems pacientams ar vykdo epidemijų profilaktikos priemones ypač pavojingų

užkrečiamųjų ligų židiniuose, darbo užmokesčio didinimo pagal Įstatymo 32¹ straipsnį paskaičiavimo ir nustatymo taisyklės.

Projektas buvo teiktas derinti Teisingumo ministerijai ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai. Į pastabas atsižvelgta.

Projektas teiktas TAIS derinti su visuomene. Projektui buvo gautos VŠĮ Klaipėdos universitetinės ligoninės pastabos (toliau – KUL pastabos). Informuojame, kad Projektas pakoreguotas atsižvelgiant į KUL pastabų 1 punktą. Dėl KUL pastabų 2 punkto atkreiptinas dėmesys, kad „specialiai organizuoti ir pritaikyti sveikatos priežiūros įstaigos padaliniai“ reiškia tai, kad tai yra asmens sveikatos priežiūros įstaigų padaliniai, kuriuose išskirtinai gydomi COVID-19 liga jau sergantys pacientai. Manome, kad darbas tokiuose padaliniuose užsikrėtimo prasme yra daug pavojingesnis nei darbas kituose padaliniuose, kuriuose pasitaiko atsitiktiniai pacientai, kuriems nustatoma COVID-19 liga, arba visai tokių pacientų nėra. Dėl KUL 3 pastabos pastebėtina tai, kad vertinimas atliekamas imant kiekvieną kriterijų ir vertinant darbuotojo darbo pobūdį pagal atitinkamą kriterijų (pavyzdžiui, jei darbuotojas turi vieną atsitiktinį kontaktą per mėnesį su sergančiu COVID-19 liga, tai pagal 4.1 papunktį kontaktas nėra ilgalaikis ir nuolatinis (skiriama 60 procentų), pagal 4.2 papunktį COVID-19 pacientui atlieka invazines ir (ar) intervencines procedūras (jei taip, tai skiriama 100 procentų) ir pan.). Dėl KUL 4 pastabos pastebėtina tai, kad jei sveikatos priežiūros padalinyje pagal teikiamų paslaugų pobūdį pavojus užsikrėsti yra nuolatinis, tai padidintas darbo užmokestis turėtų būti skiriamas už visą darbo tokiam padalinyje laikotarpį.

Nutarimo projektą parengė Sveikatos apsaugos ministerijos Teisės skyriaus patarėjas Kazys Rušinskas, tel. 260 4898, el. paštas kazys.rusinskas@sam.lt.

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 3 lapai.
2. Projekto lyginamasis variantas, 3 lapai.
3. KUL pastabos, 1 lapas.
4. Antikorupcinio vertinimo pažyma Nr. AV-29, 4 lapai.

Sveikatos apsaugos ministras

Arūnas Dulkys